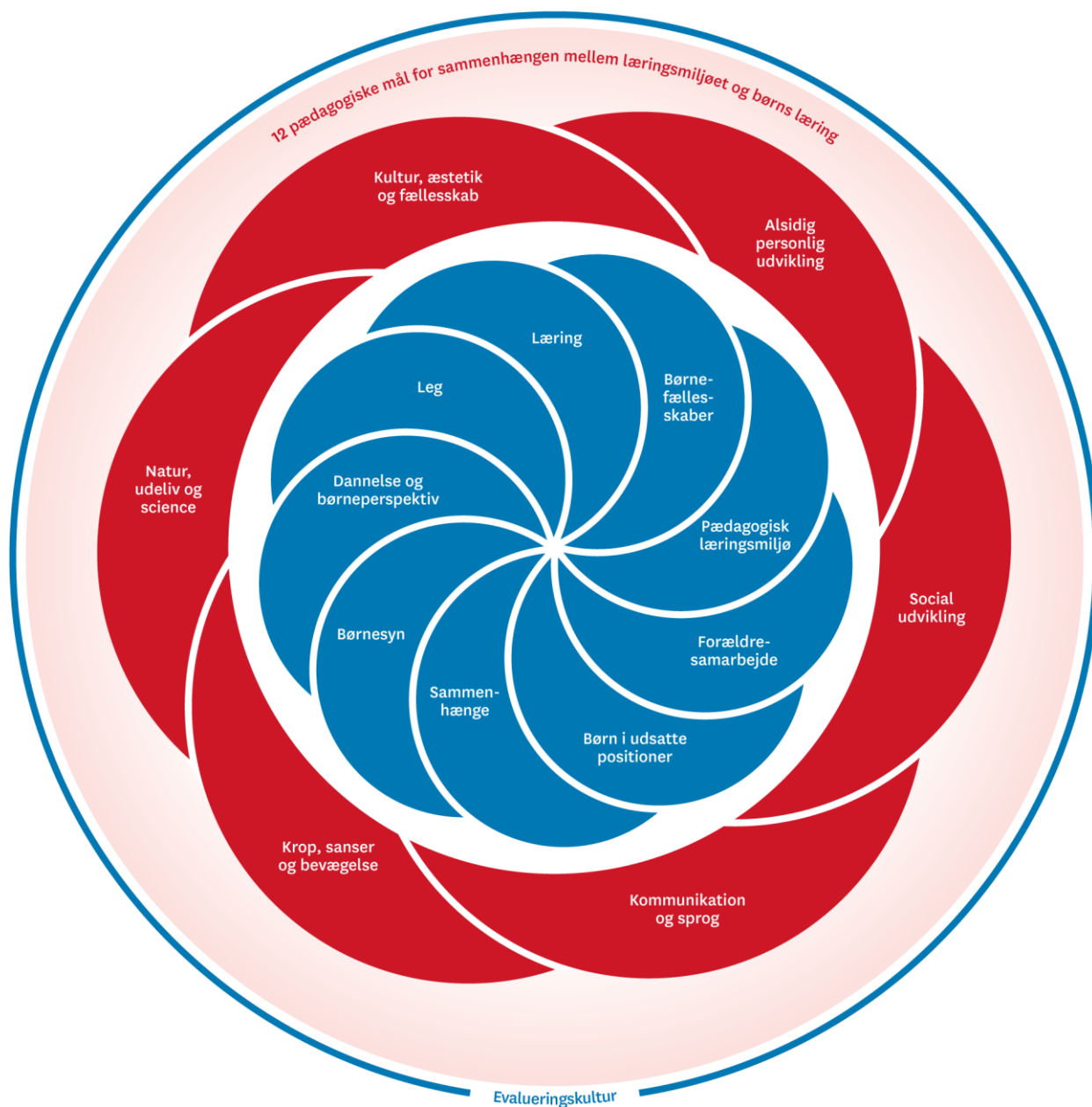

Pædagogisk læreplan for Vemmedrup Børnehave 2021

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan - Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Vemmedrup Børnehave – er en børnehave for 60 børn. Med en stærk lokal forankring og et netværk der styrker og forbedrer relationer både i børnehaven og i lokalsamfundet.

At vi kun har børnehavebørn, skærper fokus og vores pædagogik, organisering og indretning er målrettet at tilbyde de 3-5 årige et udviklende og levende miljø.

Vores geografiske placering er helt perfekt, - på kanten af mark og skov og samtidigt tæt på offentlig transport og vejnet. Vores profil er nærvær, natur og udeliv – og både med og uden Corona er udemiljøet prioriteret højt.

Vi arbejder tæt sammen med Daglejerne i både Lellinge, Vemmedrup og Bjæverskov og tilbyder en slags "alternativ integreret institution". Der kommer også børn andre steder fra, - og uanset hvilken tilknytning barnet og dets familie har til Børnehaven, søger vi at få indblik i hvem "du og din familie er", - så vi kan skabe trygge rammer så hurtigt som muligt i overgangen til Børnehavelivet.

Her er tre grupper og i hver gruppe er der plads til 20 børn. De 20 børn har "alle aldre", - dvs. der kan både være 3, 4, 5 og 6-årige i gruppen. Vi vælger denne opdeling så børnene får et nuanceret blik på sig selv i.f.t. andre. At man vokser, tilegner sig færdigheder og udvikler sociale kompetencer forskelligt, både fordi man bliver ældre, men også fordele, når de større er "mentorer" for de mindre.

Hvert år følger en medarbejder med til Vemmedrup skoles forårs SFO. Det betyder at de børn der skal på Vemmedrup SFO og skole, har en voksen fra børnehaven med sig de første 3 måneder. Medarbejderen "går hjem" til Børnehaven igen når det bliver sommer. Vi har som regel børn til flere skoler, - og her er der et veludviklet samarbejde med de andre daginstitutioner i området om at brobygningen også kan ske på tværs af dem, så vi styrker relationerne og kendskabet til andre børn, FØR SFO-start.

Vi bruger Lellinge skoven, byens legepladser og nærmiljøet flittigt som læringsmiljøer udenfor Børnehaven. Hallen i Lellinge ligger "lige om hjørnet" og kan nås på både gående og med bussen.

Personalegruppen er bredt sammensat af både kvinder og mænd, flere aldre og forskellige kompetencer. Der er samlet set et stort kendskab til den opgave vi skal løse og de omgivelser den skal løses i. Hertil kommer samarbejdet med forældrene og især et aktivt forældrekontaktudvalg, der bidrager til dynamiske forandringer af praksis og de mål Børnehaven sætter sig.

Vi vender ofte tilbage til begrebet: "en god stemning" – som en definition på dét vi gerne vil opleve i børnehaven, både som Børnehavebarn, forældre, personale, - men også andre der kommer i og har tilknytning til huset.

Da den sundhedsfaglige dagsorden kom (med COVID-19) og skubbede den pædagogiske dagsorden lidt til side for en stund – gav det anledning til et stort benspænd for den måde, vi i Børnehaven havde indrettet os på, både fysisk og pædagogisk. Og når det er relevant at skrive i et afsnit om "Hvem er vi" er det fordi vi igennem denne periode har fået erfaringer og oplevelser der har forandret vores hverdag betydeligt. Rigtig mange af disse forandringer opleves som bedre. Vi har spurgt forældrene 2 gange i løbet af året, medarbejderne giver udtryk for det i trivselsmåling og vi ser flere børn der trives godt i de rammer vi tilbyder nu.

Vi har efterhånden identificeret de forbedringer der har øget trivsel og kvalitet i Vemmedrup Børnehave – og vi har til gode at kunne kombinere og inddrage vores tidligere bedste erfaringer med de læringsmiljøer der kan bringe kompetencer og relationer på tværs i institutionen.

Pædagogisk grundlag

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Vemmedrup Børnehave arbejder vi kontinuerligt med at invitere til dialog om børnesynet både i vores daglige arbejde gennem dialog og sparring, men også mere målrettet på vores stue- og personalemøder. Det er i det miljø vi tilbyder, vi skal finde veje til udvikling og trivsel for hvert enkelt barn.

Når vi taler om enkelte børn, er vi optagede af at beskrive hvad der kan være på spil for det enkelte barn og børnegruppen. Vi arbejder med blandt andet med: Hvordan bliver barnet modtaget af de andre børn i kontakten? Hvilke rammer for læringsmiljøet har den voksne sat? Hvordan møder den voksne barnet i situationen? Kan der være noget i konteksten som 'tvinger' barnet til at reagere på en uhensigtsmæssig måde? Først når dette er afklaret, leder vi efter muligheder og perspektiver på reaktionerne i samarbejde med forældre og senere samarbejdspartnere i PPR.

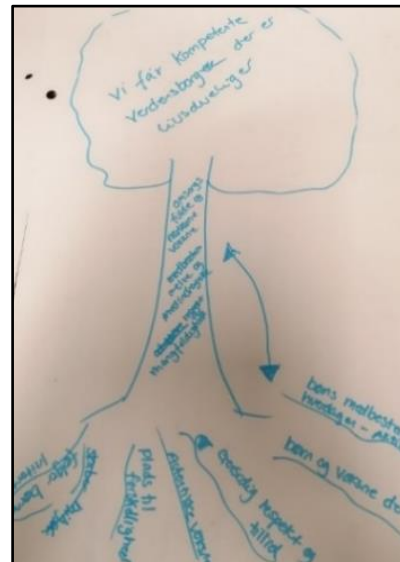
I Vemmedrup Børnehave arbejder vi på:

- **At udforske barnets perspektiv og intentioner.**
- **At skabe nye og positive historier om barnets bidrag til fællesskabet.**
- **At lytte til barnets fortællinger.**
- **At skabe forståelse for at alle kan bidrage med noget unikt hver især.**

Vi læner os op ad viden om børns udvikling, forskning indenfor børneområdet eller input fra litteratur/oplæg eller vores pædagogiske metodekommode eks. Marte Meo eller anden samspilsunderstøttende praksis. Den viden understøttes bedst, når vi inviterer forældre i dialog om barnets hverdagsliv i dagtilbuddet.

Børnesyn: Vi har arbejdet med udformningen af et 'børnesynstræ', som et grundlag for vores børnesyn i Vemmedrup Børnehave:

- **Træets krone (hvad får vi ud af vores børnesyn?):** kompetente, livsduelige verdensborgere, samarbejdende team omkring barnet, bevidst faglige voksne, positive børn voksne og forældre, trygge forældre og børn, engagerede voksne, godt arbejdsmiljø, harmoniske børnegrupper. Stærke, glade, robuste, forstående, livsduelige børn – imødekommende og samarbejdsvillige miljøer, socialt kompetente børn med ressourcer og godt overblik.
- **Træets rødder (hvilke værdier får træet til at gro?):** omsorgsfulde og nærværende voksne, medbestemmelse og medinddragelse, respekt for mangfoldighed. Positiv tilgang til børnene, samarbejde, tillid til hinanden, tryghed, respekt for hinanden. Tillid, samarbejde, kommunikation, livsglæde, relationer, fællesskaber, rettigheder – at kunne sige til og fra – og opleve et miljø præget af retfærdighed.
- **Træets stamme (hvordan ses børnesynet i Vemmedrup Børnehave?):** skaber miljøer, der følger børnenes initiativer, plads til forskellighed, autentiske voksne, gensidig respekt og tillid, børns medbestemmelse i hverdagen. Faglig enighed om vejen, at vide hvorfor vi gør det, vi gør, planlægning på stuemøder, visualisering eks. hverdagens struktur og samlingsindhold, fokus på at mødet barnets nærmeste udviklingszone, forudsigelighed for gruppen og den enkelte. Benævner børnenes initiativer, tydelighed i rutiner, genkendelighed og omsorg f.eks. i konfliktsituationer – fokus på udvikling.

Børnesynet handler meget om at have tilliden til barnet, at barnet kan mestre den opgave det får, samt erkendelsen af at det vi ikke mestrer endnu, skal vi øve os lidt mere på. Tilliden til at have frihed under ansvar, gør at vi kan lave aftaler med børnene om hvorvidt de for eksempel kan være inde/ude uden en voksen. I den forbindelse er børnene med til at definere hvad der skal til for at de kan mestre opgaven.

får guidning i hvordan de kan invitere sig ind i leg og fællesskaber, ligesom de andre børn modtager guidning i hvordan de kan modtage barnet, udvise fleksibilitet, mentalisering og få øje for mangfoldigheden.

I Vemmedrup Børnehave bruger vi ofte praktiske gøremål til at styrke deltagelsesmuligheder for alle børn. Vi eksperimenterer med at give overkommelige opgaver, fremhæve alt det gode, barnet medbringer til fællesskabet og styrke en spirende relation til et andet barn. Desuden har vi i vores aktiviteter en 'pædagogisk bagdør' stående klar til børn, der har det svært i samspillet eller aktiviteten. Bagdøren kan både være defineret på forhånd for barnet og være en mulighed der kan opstå undervejs. Bagdøren sikrer at barnet kan deltage i aktiviteten/legen/gøremålet og trække sig 'med æren i behold' uden at opleve nederlag. Nogle børn kan deltage i hele situationen og andre kan deltage i dele af den. Dette tager vi forbehold for, når vi planlægger aktiviteter for stuen og tilbyder guidning og støtte til barnets nærmeste udviklingszone. Børn tilbydes noget forskelligt i Vemmedrup Børnehave og får derfor også forskellige opgaver i de fællesskaber, som de deltager i. Nogle børn har brug for faste opgaver, der gentages over dagen eller ugen, andre børn har brug for en mere sporadisk opgave, for at føle sig som en aktiv deltager i fællesskabet. Derfor vil man også kunne opleve at nogle børn har flere 'opgaver' end andre. Det kan indimellem være nødvendigt at trække barnet ud af fællesskabet for at styrke dets muligheder for at indgå på en mere overskuelig øvebane. Dog er vores fokus altid at støtte barnet til at deltage hvor det kan – med den rolle det kan udfylde jf. nærmeste udviklingszone og samtidig støtte de andre børn i at se dets kompetencer og invitere ind.

Vi er nysgerrige på de børnefællesskaber der opstår i børnehaven. Vi analyserer dem i fællesskab og har jævnligt sparring ud fra film eller praksisfortællinger, som kan give et mere nuanceret billede af, hvad der kan være på spil for børnegruppen og det enkelte barn. Ligeledes kan vi bruge filmklip til samtaler eller netværksmøder med forældre eller til forebyggende samtaler, hvor vi sammen med forældre kan blive klogere på vores tilgange til barnet.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi arbejder med at skabe spændende og alsidige læringsmiljøer hele dagen på legepladsen, inde eller på ture ud af huset. Vi har deltaget i Pia Thomsens forløb omkring 'Sprogtrappen på arbejde' som bl.a. hjælper os til at få en særlig opmærksomhed på legemiljøer og hvordan de understøtter udviklingen af sprog. I forbindelse med forløbet har vi udviklet legebaner på legepladsen, nye miljøer, byggeplads, busstoppesteder og busruter og murerarbejdsplads. Vi blev f.eks. opmærksomme på, at vi har en del drenge som ønskede sig et sted, hvor arbejdsmiljøer kunne udvikles og hvor deres spejling af forældrenes arbejdsområder kunne udleves gennem leg hele dagen.

Vi har arbejdet med zoneinddelinger og positionering af voksne i en periode. Her blev vi optagede af, om vi kunne møde børnenes og familiernes behov mere i dagligdagen, ved at fordele os som voksne. Vi prioriterede hvilke positioner der SKULLE være og hvilke der KUNNE være. Det udmøntede sig i et forsøg med badges og eksperimenter med voksenrollerne: overbliksvoksen, børneinitierede lege, vokseninitierede lege og praktisk voksen.

Positioneringsroller. Bente Holtmark, Lene Iversholt 2015

Rolerne er dynamiske og fleksible, og skal ses som inspiration til at forstå dagens og pædagogikkens forskellige fordelinger af roller og opgave. Rolerne prioriteres som udgangspunkt i den opstillede rækkefølge. Relationsarbejde prioriteres for aktiviteter.

Organiserede lærings-fællesskaber	De friere lege og læringsrum	Rum for deltagelse i fælles legeskaber	Rum for små og store hverdags-læreprocesser
Læringsmål:	Læringsmål:	Læringsmål:	Læringsmål:
<ul style="list-style-type: none"> At børn oplever tætte relationer og øgede deltagelsesmuligheder i mindre fællesskaber At børn i udsatte positioner oplever at være attraktive legevenner 	<ul style="list-style-type: none"> At børn oplever tryghed og tilgængelige voksne i de friere legerum At børn oplever støtte og deltagelse i børneinitierede processer 	<ul style="list-style-type: none"> At børns oplever støtte til deltagelsesmuligheder Både i vokseninitierede lege og læreprocesser og i "frie" børnefællesskaber 	<ul style="list-style-type: none"> At børn oplever støtte til deltagelse, mestring og selvhjulpenhed i hverdagsrutiner At børn oplever voksne som guider og understøtter det, som de "øver sig i at lære"
Voksnes rolle:	Voksnes rolle:	Voksnes rolle:	Voksnes rolle:
<ul style="list-style-type: none"> At sammensætte fællesskaber og justere ud fra barneperspektivet At være legeagenter og understøtte samspillet mellem børnene At støtte børneinitierede processer At være ved siden af, og gå foran efter behov 	<ul style="list-style-type: none"> At "have rummet"/ de aftalte rum At have øje for børns deltagelsesmuligheder og deltagelsesbetingelser At være "ved siden af", og samtidig støttende og bidragende så lege kan fortsætte og videreudvikles 	<ul style="list-style-type: none"> At igangsætte trækplasteraktiviteter At give mulighed for at børn kan "følge", blive inspireret, få kundskaber At gå foran og vise vej 	<ul style="list-style-type: none"> At støtte læreprocesser i alle dagens små situationer At mindske stressstunder At støtte børns mestringsoplevelser i for eksempel overgange, ved spisning, i garderobe

Rolle 1 Overbliksvoksen	Rolle 2 Fordybesvoksen På et barn / en gruppe børn i friere legestunder	Rolle 3 Fordybesvoksen På en aktivitet	Rolle 4 Praktisk voksen
Formål: I børns friere legestunder skal børn opleve at have støttende, tilgængelig og nærværende voksne.	Formål: I børns friere legestunder skal enkelte børn og mindre grupper af børn kunne opleve, at få støtte til: <ul style="list-style-type: none"> at være i børnefællesskaber at komme ind i lege at blive en attraktiv legeven 	Formål: I børns friere legestunder skal børn have mulighed for at deltage i iværksatte aktiviteter som et fælles tredje. Børn skal opleve: <ul style="list-style-type: none"> fælles kulturer fælles platforme fælles dannelsestilgængelige læreprocesser fælles viden og kundskaber der understøtter børns deltagelsesmuligheder, handlingskompetencer og mestring 	Formål: Børn prioriteres som udgangspunkt altid forud for praktiske opgaver. Mange opgaver som skiftet putte m.m. beteges ikke som praktiske opgaver, men som pædagogiske opgaver.
Voksnes rolle: <ul style="list-style-type: none"> at "være ved siden af børn" at understøtte det, der sker mellem børn – og det der sker i børnefællesskaber at understøtte børneinitierede processer at guide børn ind i lege og ind i fællesskaber at give inspiration til børns leg af børnene, sammen med børnene, følge børnenes initiativer, eller gå foran og være igangsætter af lege. 	Voksnes rolle: <ul style="list-style-type: none"> Rollen minder om rollen som overbliksvoksen, men her har man mulighed for at have fokus på et barn eller en mindre gruppe af børn, og fokus på progressionen og næste skridt i børns læreprocesser. Rollen kan både være ved siden af børnene, sammen med børnene, følge børnenes initiativer, eller gå foran og være igangsætter af lege. 	Voksnes rolle: <ul style="list-style-type: none"> at iværksætte aktiviteter og læreprocesser som understøtter fælles kulturer, ved at "gå foran" at vise vej at guide at vise retningen at give mulighed for at børn kan efterligne, følge, få kundskaber etc. 	Voksnes rolle: <ul style="list-style-type: none"> Ved praktiske opgaver er rollen at inddrage børn, må det overvejes, hvilket tidspunkt de normeringsmæssigt bedst udføres på. Ved de typer af opgaver, hvor det ikke giver mening at inddrage børn, må det overvejes, hvilket tidspunkt de normeringsmæssigt bedst udføres på.
Betydningen for børn: Denne rolle er primær og har højeste prioritet. Der skal altid være en overbliksvoksen.	Betydningen for børn: Rollen er at understøtte samspilsprocesser, så det falder lettere for børn at være deltagende, bidragende og motiverede. <ul style="list-style-type: none"> at støtte børneinitierede processer at give mulighed for at lege og relationer fortsætter og udvikler sig 	Betydningen for børn: Denne fordybesvoksen fungerer som iværksætter af "trækplasteraktiviteter". Rollen er vigtig for at støtte den form for læreprocesser, der kræver, at voksne kan "gå foran" og vise retning.	Betydningen for børn: Fokus på, hvordan børnene kan inddrages i de praktiske opgaver, og hvilken læring der hermed understøttes.
Tips: Alle steder hvor børn er, skal der være en overbliksvoksen nær ved. Den voksne positioneres og "har rummet" eller "de aftalte rum". I praksis betyder det, at når børn bevæger sig rundt er der altid en tilgængelig voksen i nærheden. Børn skal ikke lede efter voksne.	Tips: Rollen prioriteres højt, når det overhovedet er muligt. Vi foreslår rollen som "anden prioritet".	Tips: Rollen anvendes i forskellige stunder af dagen, når behovet for overbliksvoksne er dækket.	Tips: Fokus på at flere medarbejdere ikke er praktiske voksne på samme tid.

I forbindelse med positioneringsfokus valgte vi også samtidig at se på, hvilke aktiviteter og forløb vi tilbød børnene. Vi oprettede et åbent værksted og legede med rumindretning på stuerne. Vi åbnede små kommunikations-ører på stuerne, hvor familier kunne hente information og vigtige oplysninger.

Corona bragte os i en ny situation. Og her blev dannelsen af lege og læringsmiljøer en ny opdagelsesrejse i at "gå med" børnegruppen, som den nu var blevet. Både børnegruppernes forandrede sammensætning, lavpraktiske problemer, som én af hver af forskellige tidligere fysiske legemiljøer mm.

Og hvor arbejdet med den voksnes position havde givet os styrket bevidsthed om læringsmiljøer hele dagen og stor fleksibilitet i hvad vi kunne tilbyde børnene igennem hele dagen. Så blev den mere "stramme" gruppeopdeling en øvelse i at anvende vores nye viden om "hvilken rolle i forhold til læringsmiljøerne har jeg nu" i et andet sammenhæng.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Partnerskabet med forældrene er implicit. Vores udgangspunkt er at det kun sammen, vi kan få en forståelse af barnets samlede trivsel.

Forældrepartnerskab er bedst når vi har et ligeværdigt samarbejde. Når vi spørger ind til og fortæller om vores observationer og oplevelser. Forældrene har en helt unik viden om barnet i hjemmemiljøet og vi i børnehaven har den faglige tilgang og kendskab til barnet i dets hverdag i børnehaven. Vi har dermed et fælles ansvar for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse af livsduelighed. Hvis vi oplever at et barn ikke trives, er forældrene de første vi som professionelle kontakter. Og vi gør os umage med at få den tillid der gør at forældrene gør det samme.

Personalet i Vemmedrup Børnehave har dagligt kontakt med de fleste forældre, når forældre afleverer og henter deres børn. Her er der ofte mulighed for i fællesskab at gå i dialog om barnets trivsel og sociale hverdagsliv og læring i børnehaven og hjemme. Samtaler med tyngde aftales og flyttes evt. væk fra børnenes ører.

Vi begynder vores forældrepartnerskab allerede inden barnet starter i børnehaven - når vi ved lidt om barnet og familien og har kendskab til barnets år før børnehaven – så er vi bedre stillet til at tage imod. Mange børn kommer fra den omkringliggende dagpleje, som vi har et godt samarbejde med.

Vi sender et velkomstbrev/folder til alle nye børn og forældre med information om og billeder vores Børnehave. Så både børn og forældre føler sig velkommen, inden de faktisk træder ind i Vemmedrup Børnehave. Der er også invitation til besøg hvor vi kan planlægge opstarten i detaljer.

I løbet af barnets tid i børnehaven er der min. 2 forældre samtaler. Samt forældremøder, - og møder ad – hoc ved behov.

- Vi har en "indkøringssamtale" når barnet har gået i børnehaven i ca. tre måneder. Den omhandler barnets trivsel, læring og udvikling de første tre måneder.
- Vi har overgangs samtaler for de ældste børn og deres forældre, om trivsel, læring og udvikling og hvordan overgangen fra børnehave til sfo skal foregå. Vi håber derved at børn og forældre får gode erfaringer med overgange, som de måske kan tage med sig videre i livet.
- Hvis forældre eller vi oplever, at der er behov for flere forældre samtaler i løbet af børnehavetiden, skaber vi plads til det.
- Forældremøder er typisk med pædagogisk indhold. Dette kan være oplægsholdere udefra, workshops hvor vi præsenterer hvad vi arbejder med i børnehaven for tiden og emner som er relevante i forhold til børnegruppen mm.

I Børnehaven har vi et kontaktudvalg der består af forældre der gerne vil drøfte og have indflydelse på hverdagen i Børnehaven og er med til at drøfte pædagogiske, principielle og praktiske forhold.

I samarbejde med kontaktudvalget vil vi drøfte hvad der fremmer forældre partnerskab. Hvordan vi intervenserer med hinanden og lader vores fælles interesse for barnet, - med forskelligt perspektiv – stå foran forudfattede meninger. Der er også det sociale perspektiv hvor kendskab øger interesse og lyst til at møde andre der ikke nødvendigvis ligner. F.eks. invitere børn, forældre, søskende og bedsteforældre til vores faste traditioner som tema- sommerfest, arbejdsdag, juleklip, bedsteforældredag og afslutning for de store kommende SFO-børn.

I dialogen, i hverdagen, med forældre søger vi at understøtte en perspektivudveksling og ikke at overbevise forældrene om at de skal skifte deres perspektiver. Vi møder forældrene på den måde, som situationen og relationen kræver det. Bl.a. har vi arbejdet med begrebet 'hjerte-til-hjerte, hjerne-til-hjerne' som fortæller om, hvordan vi møder forældre der 'taler fra hjertet' og skal mødes med hjertet (indføling og følelsesmæssig afstemning). Forældre der 'taler fra hjernen' skal mødes med hjernen (fornuften, kognition og forklaringer). Dette for at sikre, at børnenes perspektiver ikke drukner i misforståelser i dialogen, fordi vi møder forældrene et andet sted, end de taler fra.

For at styrke forældrepartnerskabet med familierne, arbejder vi med at:

- At være åbne og imødekommende.
- Åbne for samtale, dele undren, insistere på vidensdeling.
- At møde alle familier med et smil jævnlige med en lille besked om dagens gang.
- At være tydelige kommunikatorer på AULA og videregive relevant information.
- At fortælle den gode historie.
- At bruge AULA portalen som platform for små videoklip eller fotos fra hverdagen, som belyser hvad vi er optagede af for tiden og hvordan vi arbejder pædagogisk med gruppen – og hvordan familierne hjemme kan støtte op.
- At gøre en passende indsats for barnet og prioritere samtale og dialog.
- At aktivt modtage alle henvendelser professionelt.
- At arbejde på relationen med smil – og møde med JA-hatten på.
- At give detaljeret feedback til forældrene omkring deres barn – spørge ind til familieforhold, familieliv og kultur. Samt undersøge/spørge hvor/om familien har brug for hjælp eller en anden kommunikationsform.
- At opsøge alle familien aktivt.
- At give tilbagemeldinger på handleplaner, situationer, hverdagsstruktur eller tiltag via AULA.
- Tilbyder hjælp med praktiske ting, ved behov, - få ting til at "glide" – uden at overtage.

Vi har arbejdet med cases fra hverdagen, som vi belyste gennem rollespil ifht. de forskellige perspektiver der kunne være hhv. som 'barnet', 'far/mor' og 'professionel'. Det gav os en viden om, at det kan være svært at argumentere fra et fagligt sted, hvis forældrene er ophidsede, kede af det eller ikke forstår vores praksis. Det blev også tydeligt hvordan vi som professionelle kunne blive optagede af at overbevise far/mor om at gøre 'det rigtige' og hvordan børneperspektivet/stemmen blev overhørt eller ikke kom til sin fulde ret. Netop pointerne om, hvorvidt vi kan gå uden om disse faldgruber er noget vi gerne fortsat vil dykke ned i løbende på personalemøder, stuemøder eller i drøftelser i hverdagen.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Følgende tekst er skrevet af Område Vest inklusionspædagoger:

I Område Vest: Vi arbejder med at øje på børn i udsatte positioner, og hvordan vi arbejder omkring børnene. Vi har et særligt fokus for barnet i konteksten og hvad denne betyder for barnets adgang, deltagelse og medskabelse i fællesskaber.

Vores pædagogiske praksis tilrettelægges i samarbejde med ledere, medarbejdere og inklusionspædagoger i dagtilbuddene. Opgaven er, kontinuerligt at skabe undren, inspiration og lyst til at videreudvikle pædagogik i den retning, der matcher børnegruppen og sikrer de bedst mulige vilkår for kreative og undersøgende læringsmiljøer præget af sprudlende sproglige læringsmiljøer. Vi har blik for systematisk evaluering og tilrettelæggelse af pædagogisk praksis eks. gennem organisering, planlægning, positionering og gruppedynamikker i fællesskabet. Vi har et særligt øje for, hvor børnene inviteres/inviterer hinanden ind i relationer – hvordan børn og voksne modtager hinanden i relation og samspil – og hvordan vi hver især præsenterer og positionerer os ifht. hinanden. Derudover arbejder vi med at udforske nærmeste udviklingszoner for både børn og voksne.

Vi arbejder med medarbejdernes fysiske placering, positionering og justering i forhold til børnene og relationer mellem børn-børn og børn-voksne. Når vi som medarbejdere skal skabe de bedste udviklingsmuligheder for børnene, er det et krav at vi også hele tiden har vores praksis og faglighed til debat. Derfor er en stor del af arbejdet omkring udsatte børn i den grad afhængigt af, at alle voksne er nysgerrige og undersøgende på egen og andres praksis.

Vi arbejder med hvordan vi italesætter børns behov/udtryk og tager udgangspunkt i situationsbeskrivelser fremfor egenskabsforklaringer. Situationsbeskrivelserne benyttes både i samarbejde med PPR, interne og eksterne samarbejdspartnere, samt i hverdagen når vi omtaler børn eller de kontekster som de indgår i. Er vi bekymrede for et barns udvikling og trivsel, følger vi møderækken der er fastlagt af PPR: ressourceteam møde, sparringsmøde, netværksmøde. Der kan udarbejdes handleplaner for grupper af børn eller enkelte børn efter behov i samarbejde med leder, medarbejdere og inklusionspædagoger. Disse evalueres løbende. Derudover kan beskrivelsesredskaber som TrasMo, sprogtrappe, sprogvurdering og kompetencehjul benyttes til at klarlægge barnets nærmeste udviklingszone.

Forældrene er vores tætteste samarbejdspartnere og afgørende for at vi kan nuancere og tilrettelægge indsatsen omkring børnene. Derfor indbyder vi til dialoger tidligt i processen, når vi har bekymring omkring en situation eller oplevelse vi har haft med barnet/børnegruppen.

I Vemmedrup Børnehave arbejder vi med miljøet omkring barnet. Når vi er nysgerrige på børns venskaber, trivsel eller hvordan vi som voksne møder barnet, benytter vi os gerne af videoptagelser, som vi i fællesskab analyserer og drøfter. Vi er inspirerede af elementer fra oplægget fra 'Den sorte hest' – low arousal principper i vores håndtering af konflikter i tæt samspil med f.eks. Marte Meo elementer.

Vi afprøver at introducere videofilm i samarbejdet med forældre. Både ifht. når der er netværksmøder og vi har brug for et fælles udgangspunkt, for at vise hvad der fungerer og udfordrer. Derudover eksperimenterer vi med brug af sparringsrum med forældre ifht. at vise en praksis eller en vej at gå, for at støtte den udviklingsstøttende kommunikation mellem barn og voksen. Når vi møder børn i udsatte positioner, er vi opmærksomme på, om der er noget i vores tilgang, der kan fastholde i udsathed eller kan skubbe på relations arbejdet, så børnene oftere får øje for hvad de kan bruge hinanden til i fællesskaberne. Det betyder i praksis, at vi arbejder med pædagogiske bagdøre – muligheder for det enkelte barn for at deltage eller melde sig ind/ud af fællesskaber, lege, aktiviteter eller opgaver i løbet af dagen. De pædagogiske bagdøre kan være muligheden for en særlig rolle – en særlig position eller aftaler om, hvad man kan gøre, hvis man ikke har lyst til at deltage mere i en aktivitet. Vi går på jagt i hvordan vi kan udvikle og få øje for de bagdøre, der kan stå på klem for det enkelte barn.

I Vemmedrup børnehave har vi det seneste år haft særligt fokus på at modtage, forstå og udvikle flersprogede børn. Den opgave er ny, idet vi sjældent modtager flersprogede børn i børnehaven. Det har betydet at vi har udviklet nye kompetencer for at modtage og udvikle varierede kommunikationsformer bl.a. ved brug af billeder, tegn og mimik. Tilegnelsen af det danske sprog har været en opgave, som vi gradvist har lykket med. Både gennem tilrettelæggelse af specifikke sproglige forløb, inddragelse af tale-høre-lærer og Karlstadpædagog.

Vi har deltaget i projektet 'sprogtrappen på arbejde' i område vest, som har givet inspiration bl.a. til hvordan vi kan udvikle vores udendørs legemiljøer – der er udviklet byggelegeplads, bus og murer/arbejdsforløb på legepladsen. Det har inspireret til flere og mere varierede legemiljøer i børnegrupperne, som har favnet bredere ifht. at motivere flere børn til at deltage.

I vores daglige arbejde er vi opmærksomme på hvordan vi italesætter børn og voksne. Vores historier og narrativer om hinanden kan udvikle os eller spænde ben for samarbejdet. Det er et kontinuerligt fokus der gør, at vi kigger vores institutionskultur, værdier og professionelle tilgang efter i sømmene. Vi arbejder derudover med kontakt før opgave – når vi beder børn om at samarbejde, er vores opgave først og fremmest at skabe en følelsesmæssig kontakt med barnet, så det føler sig set, hørt og forstået.

Børn der befinder sig i udsatte positioner, har i høj grad behov for at vi er detektiver i børnenes initiativer. Børn har forskellige kontaktmåder og kontaktmuligheder. Derfor er vi optagede af at forstørre de små initiativer, som børnene tager i kontakten – både dem vi kan høre i deres sprog, se i handlinger, mærke i deres følelsesliv eller se i deres opmærksomhedsfokus. Sammen med forældrene kan vi gå på jagt i at finde de små initiativer frem og her inviterer vi gerne til dialog. I Vemmedrup børnehave har vi forskellige mødeformer med forældre, PPR, forebyggende rådgiver eller som intern sparring til personalet.

Det kan være svært for børnegrupper, hvis der i kortere eller længere perioder, er adfærd der er svær at forstå eller "gør ondt". Her bliver forståelsen af at arbejde i miljøet, i mellemrummet mellem børn, af stor betydning. Både for børn, personale og forældre. Det er en vigtigt at være vedholdende i at gå på jagt efter børnenes intentioner og tage ansvaret for, at vi ikke endnu har knækket koden til mere/bedre trivsel.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Vi har i forbindelse med at skabe sammenhæng til børnehaveklasse, haft inspirationsoplæg til forældre og medarbejdere af Inge Schou. Med udgangspunkt i dette, arbejdede vi med at videreudvikle vores overgange fra børnehave til børnehaveklasse. Vi har løbende kontakt med SFO og har også benyttet os af at 'udlåne' en medarbejder til SFO'en i tiden hvor børnene starter og over forår-sommer perioden de seneste 3-4 år. Medarbejderen repræsenterer en tryghed for børnene og overgangen til sfo bliver mere forudsigelig og rolig. Omvendt har ordningen også givet børnehaven mange gode oplysninger om, hvad der er godt at kunne når man skal starte i sfo og hvilke pædagogiske læringsmiljøer der tilbydes. Det giver mulighed for en mere målrettet forberedelse af børnenes kompetencer og miljøet i børnehaven.

Hvert efterår inden børnene starter i SFO, tilbydes et oplæg for forældre som byder på en præsentation af de to primære folkeskoler i vores distrikt samt muligheden for at stille spørgsmål til SFO-lederne. Vi har arbejdet med forskellige modeller for overgange: de kommende SFO-børn har deltaget i gruppeaktiviteter og ture sammen på faste ugedage. Vi har i år valgt en Corona-venlig version hvor børnene har været enkelte uger i Væksthuset (Ledige lokaler). Dette fordi det ikke er muligt at samle børnene i børnehaven på tværs af stuer. Denne model er et godt eksempel på, hvordan vi tilpasser brobygningen til de enkelte børnegrupper hvert år ifht. hvad de kalder på og har brug for. Vi styrker brobygningen gennem cykelture til SFO-legepladsen, besøg på SFO'er og billeder/video som kan vise børnene hvordan en sfo kan se ud. Om efteråret har vi samtaler med forældre og gennemgår her barnets kompetencer ift. SFO-start – her defineres også hvad der skal arbejdes med fremadrettet. I perioden op til SFO-start har vi besøg af personalet fra SFO'erne – her viser børnene rundt og fortæller om deres børnehaveliv, viser yndlingslegetøj frem osv. I år har børnehaven deltaget for første gang i springcentret, hvor kommende sfo børn har fået mulighed for at bruge deres kropslige udtryk i et læringsmiljø. Banerne i springcentret har været forudbestemt og der har været en tydelig struktur. Det har givet børnene nye oplevelser som har udfordret både måden at løse opgaver på, men også at kunne fastholde blikket for hinandens kompetencer. Vi har desuden arbejdet med at præsentere børnene for forskellige arenaer: bibliotek, kirke, tog- og busture OG ture til Køge by.

Vores pædagogiske overvejelser omkring kommende sfo-startere er bl.a. at vi arbejder med hvordan børn præsenterer sig selv, modtager andre børn og har mod på at kaste sig ud i nye eller ukendte opgaver, ture eller samspil. I vores forberedelse af børn der skal i sfo (men også gennem hele barnets liv i børnehaven), tager vi udgangspunkt i at lege med sociale og personlige kompetencer eks. leges der mange større fælleslege, hvor vi samtidig eksperimenterer med at lytte til, udføre og handle på beskeder. Generelt arbejder vi med at udvide børnenes legemuligheder særligt op til SFO-livet, hvor det er vigtigt at have øje for mange relationer, der kan tilbyde barnet varierede og mere solide børnefællesskaber. Vi har hvert år samarbejde på tværs af dagtilbud i området, hvor vi sammen med SFO'erne planlægger forløbet – i 2021 er planlagt fællesuger i væksthuset for børnehaven og på tværs af institutioner i området.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

I Vemmedrup Børnehave inddrager vi ofte lokalsamfundet i vores ture ud af huset. Vi besøger gerne børnenes boliger – legepladser i byen og ikke mindst benytter os af den nærliggende skov.

På nogle af vores ture ud af huset samler vi skrald – vi vil gerne lære børnene at passe på deres lokalmiljø og går foran med det gode eksempel. Vi taler om hvor skrald kommer fra, hvordan det sorteres og hvor det skal hen. I børnehaven har vi igennem længere tid sorteret skrald fra madkasserne. Vi taler med børnene om hvordan man kan begrænse madspild og emballage. Vi har i flere år fulgt Danmark Naturfredningsforenings Affaldsindsamling og i den forbindelse arbejdet med projektet før, under og efter. Vi modtager deltagerpakker, som giver ideer til miljørigtige aktiviteter med børn.

Vi har i forbindelse med handleplaner for et enkelt barn bl.a. arbejdet med 'indkøbsture' i den lokale Rema 1000 (som også gennem flere år har doneret indhold til godteposer i børnehaven). Målet for det pædagogiske læringsmiljø omkring barnet var at arbejde med rækkefølger, sproglige kompetencer, kendskab til hvad man gør i hvilke sammenhænge mm., desuden blev aktiviteten tilrettelagt som en social aktivitet med et andet barn og en voksen.

I Vemmedrup Børnehave har vi et tæt samarbejde med dagplejen i området. Vi har som overgangsprojekt inviteret til musikforløb hver uge for de børn der skal starte i børnehaven. Musikforløbet tager sit udgangspunkt i forløb med uddannet musikpædagog. Samarbejdet med dagplejen gør at børn og voksne har et godt øje for hinanden allerede inden opstart.

Vemmedrup børnehave er på flere parametre en velintegreret del af lokalsamfundet alene på grund af børnehavens alder. Vi har flere forældre der selv har gået i børnehaven som børn og personale der har været her i mange år. Vi har flere ungarbejdere ansat, som også er fra lokalområdet og har en tilknytning til børnehaven, hvilket er en stor ressource i hverdagen.

Vi har i perioder eksperimenteret med at komme omkring i lokalområdet på cykelture. Det har været muligt at tilbyde cykelture i mindre grupper og der er lukkede stisystemer som benyttes i byen. Turene har givet mulighed for at betragte SFO'ens legeplads fra afstand (pga. Corona) – øve sig i at cykle i trafikken – tage hensyn til hinanden på to hjul – øve sig i at være forrest – midt eller bagerst i rækken og vise vej.

Vi tager som regel imod praktikanter fra den nærliggende skole, som afprøver arbejdslivet i en børnehave. Derudover har vi nogen gange ansat "ungarbejdere" og her valgt unge fra byen, for at opnåen sammenhængskraft med nærmiljøet.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vores pædagogiske læringsmiljøer understøtter æstetiske formsprog som: musik, drama, billedkunst, modellering, leg, fortælling, film, dans og teater. Når vi i pædagogiske sammenhænge taler om æstetiske aktiviteter, så mener vi alle de former for aktiviteter, hvor vi som pædagoger og børn beskæftiger sig med at opleve i kunstneriske udtryk som teater, musik, litteratur – og udtrykke sig gennem tegning, sang, dans og maling. De symbolske (kulturelle) udtryksformer, som vi anvender i vores æstetiske aktiviteter, knytter sig til forskellige kunstarter. Eks. musik, teater, billedkunst og litteratur – som hver især har sit eget sprog.

- Musik benytter sig af toner og rytmer. Det har vi oplevet gennem musikforløb med Musikskolens Lærke, vores uddannede musikpædagoger der laver forløb og vores musikanlæg, som særligt i denne Coronatid skaber musiske udtryk og glæde på legepladsen.
- Fortælling af ord – eks. oplæsning, dialogisk læsning, fortællerkort, eventyrforløb i naturen, vores læserum (måske med lydøger en dag) og elektroniske udtryk fra iPad med fortællinger.
- Skuespil-leg og dramatisk leg bruger den dramatiske fiktion, hvor barnet påtager sig en fiktiv rolle som sit medie.

Disse sprog er æstetiske formsprog og udtryksformerne der skabes, kaldes æstetiske udtryk. En overleveret grundform, som går igen ikke alene i kunstnerens arbejde, men også i børn og voksnes måde at udtrykke sig på æstetisk. De æstetiske udtryk er ladet med betydning og følelser. De æstetiske udtryksformer bliver hermed et redskab til at bearbejde og kommunikere om følelser og oplevelser på en måde, så oplevelsens følelsesmæssige kvalitet bliver selve kernen for såvel refleksion som kommunikation. Børnene kan gennem de æstetiske læreprocesser konstruere forståelser af både sig selv, hinanden og den verden de er en del af. Denne proces skal ikke ses som en individuel, men en kollektiv læreproces, hvor det enkelte barn og børnegruppen i fællesskab spejler sig i hinandens udtryk og komplementerer hinandens fortolkninger.

I Vemmedrup Børnehave læser vi højt af de tre Bukke Bruse (børnene får indtryk) – børnene dramatiserer fortællingen og omformer indtryk til udtryk – dramatiseringen giver nye indtryk – børnene tegner noget fra legen eller historien og fortæller hvad de har tegnet – hele processen giver nye indtryk som tjener til inspiration for nye indtryk. Børnene bliver opmærksomme på en række oplevelser og indholdsmæssige tematikker: at være den store, den lille, være modig/bange, at have empati/hjælpe hinanden/være venner, selvom man er forskellige.

For at skabe bedst mulig trivsel, udvikling og dannelse i vores æstetiske børnemiljøer, har vi i Vemmedrup Børnehave fokus på børnegruppens størrelse, de fysiske rammer – med små legerum: scene, læsekrog, bevægelsesrum, dukkekrog, udklædning, små værksteder, film, dans, årets gang, ture, biograf i fællesrummet osv. Vi bruger digitale redskaber som eks. iPad til at mangfoldiggøre og udvikle børnenes nuancerede oplevelser i løbet af hverdagen i børnehaven. Vi er opmærksomme på den æstetiske udformning/indretning/udsmykning i rummene, da de skal stimulere og inspirere børnene til leg. Vi har blik for hvordan vi rammesætter rum/pædagogiske aktiviteter – gør os overvejelser om vores pædagogiske læringsmål så de understøtter børnegruppens kropslige, sociale, emotionelle og kognitive læring og udvikling.

Gennem børneinterviews/skemaer blev vi opmærksomme på, at børnene hellere ville være inde når de skulle være udendørs. Vi gik på jagt i børnenes intentioner og udarbejdede på baggrund af dem nogle tiltag for at skabe spændende og udfordrende læringsmiljøer. Det kickstartede et aktionslæringsforløb, som handlede om hvordan vi kunne følge børnenes udsagn og den enkeltes muligheder i fællesskabet.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

I Vemmedrup Børnehave arbejder vi kontinuerligt med differentierede gruppedelinger for at tilbyde forskellige fællesskaber. Børnenes muligheder for at begå sig på forskellige arenaer giver øvelse i at tilpasse sig og justere sig alt efter hvem man er sammen med og hvor. Vi inddeler børnene efter relationer, nærmeste udviklingszoner, interesser, køn eller hvem der supplerer hinanden godt i læringsituationer og relationer.

I praksis giver vi børnene pædagogiske bagdøre – der skal være mulighed for at komme ud af enhver situation med mulighed for forhandling og med 'æren og ansigtet i behold.' Visualisering støtter vores læringsmiljøer og sikrer at vi også når de børn, der trives med forudsigelighed og 'vink' der kan huske på, hvilken opgave der er gang i eller hvordan strukturen for en situation kan se ud. Disse støttesystemer kan variere og bruges både ift. det enkelte barn, gruppen eller aktiviteten.

I Vemmedrup Børnehave arbejder vi med film som observationsværktøj. Vi drøfter pædagogens rolle ift. opgaven eks. Hvordan skal de forskellige børn mødes og hvilke muligheder har vi som personale for at styrke vores samspilsformer med barnet og gruppen undervejs.

Vi har individuelle forventninger til børnene – ligesom vi har forventninger til os selv i vores pædagogiske virke. Vi arbejder fortsat med at understøtte alle nuancerne i fællesskaberne og er særligt optagede af, hvordan vi både sikrer individets og fællesskabets behov.

Social udvikling

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Vi arbejder med individet i gruppen. Det stiller store krav til et barn at være en del af et fællesskab – der er både forhandling, positionering og 'give-tage' elementer, som kan udfordre – men som er vigtige for at kunne indgå i legerelationer og socialt samspil.

Vi understøtter børnenes sprogligt ved hjælp af de sproglige strategier og inviterer til selvrefleksion. Hvorfor er reglen sådan? Hvorfor tror du han syntes det? Oversættelse af den andens handlinger, udtryk... "Jeg tror hun blev forskrækket..."

Det er særligt for Vemmedrup Børnehave at vi arbejder med at tilbyde mange forskellige og varierede gruppedannelser. Når vi tilbyder børnene, differentierede fællesskaber, arbejder vi både med en hel stue, blandende grupper og tilbyder mange sociale arenaer. Børn der leger på tværs, får en læring og nogle sociale kompetencer med sig, som de kan læne sig op ad, ifht. fremtidige sfo og skoletilbud.

Vi har været igennem en længere proces for at kunne tilbyde børnene en roligere hverdag. Tidligere var vi funktionsopdelt og nu er vi stueopdelt.

Vores ambitioner for børnene er bl.a. at de skal kunne invitere sig selv ind i leg på en attraktiv måde, byde andre ind i egen leg og kunne forhandle og begynde at begribe den andens intentioner.

I sociale arenaer skal man kunne begå fejl, sige 'pyt' og komme videre sammen. Vi arbejder med at give børnene en forståelse af, hvad det vil sige at ØVE SIG. At øve sig, bliver et vigtigt springbræt til at kunne komme videre og at kunne forstå hinanden, på trods af de forskellige forudsætninger vi alle medbringer i samspillet. Vi arbejder også med at man kan OMBESTEMME sig. Vi bruger dialog og indimellem sociale historier for at tydeliggøre en proces eller et socialt tema, der mangler ord omkring.

Kommunikation og sprog

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Vi har deltaget i forskningsprojekt omkring 'sprogtrappen på arbejde SPA' ved Pia Thomsen. Gennem oplæg og supervision har vi deltaget i udviklingen af sprogtrappe og i at planlægge, udføre og evaluere sproglige miljøer. Vi har haft særligt fokus på indretning af sprudlende og inspirerende, sprogstimulerende miljøer rundt omkring i børnehaven. Vi har arbejdet kontinuerligt med sprog og kommunikative strategier særligt ifht. konflikthåndtering – både den verbale, nonverbale og visuelt støttede kommunikation. Vi benytter os særligt af at støtte børnene visuelt ifht. hvad der skal ske i løbet af dagen, hvordan man skifter tur, hvem man er sammen med hvornår osv. Her benyttes også eks. time-timer der hjælper til en visuel forståelse af tid og forløb. Den giver os mulighed for at lave små justeringer i måder at forstå og kommunikere struktur og rækkefølger på.

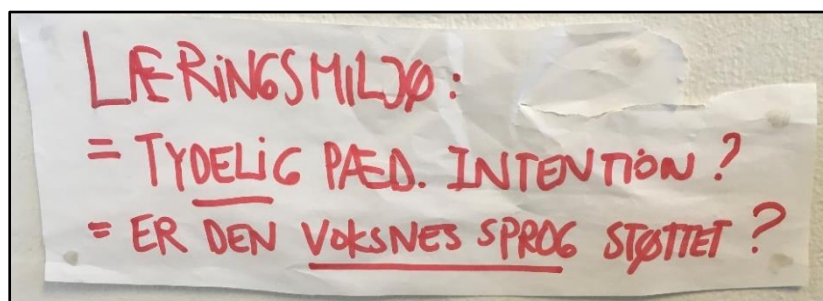
Vi har ift. Corona situationen oplevet en del gruppeopdelingsfordele ift. at de samme voksne og børn er sammen over længere tid og kender "bevægelser" i samspil over dagen.

Vi arbejder med sprogvurderinger, sprogtrapper, opfølgende samtaler med forældre, Karlstad-modellen, sprognæværksmøder og periodeplaner særligt for de børn (og grupper af børn) der kan have behov for et ekstra blik omkring kommunikation og sproglig udvikling.

Vi møder og samarbejder også med familier med anden baggrund end dansk. Det betyder at vi i den forbindelse hele tiden forsøger at udvikle vores kommunikationsstrategier til en form, der passer til den enkelte familie. Vi har eks. eksperimenteret med hyppige tolkemøder ifht. opstart, billedkommunikation til familier og børn og andre skriftlige og dialogbaserede kommunikationsveje i den forbindelse.

I vores hverdag har vi forskellige temaer i børnehaven, der understøttes af en særlig opmærksomhed på fokusord, som præsenteres, drøftes og 'leges med' i samspil med børnene.

Når vi tager billeder af situationer og aktiviteter i hverdagen, deler vi dem med forældrene via vores intranet AULA. Her får barnet mulighed for at sætte sine egne ord på oplevelserne, når de sammen med forældrene ser billederne derhjemme.

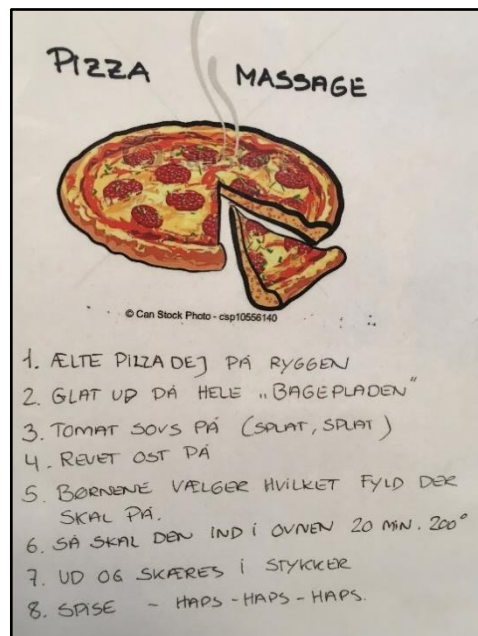

Krop, sanser og bevægelse

På ture i skoven går vi i ujævnt terræn. Vi kalder det naturens forhindringsbane. Vi kravler i træer og op ad bakker. På legepladsen går vi på line, leger fagte- og sanglege: "hoved, skulder, knæ og tå" – "to skridt til højre" og bygger forhindringsbaner. Indenfor laver vi rytmik hvor vi bl.a. lytter til musik og sange der skal udføres fysisk; "bum-tikka-bum" hvor man skal hoppe, hinke, dreje osv. Vi laver massagelege og "fri for mobberi" hvor børnene skal massere hinanden efter forskellige historier, det stimulerer sanserne. Om sommeren leger vi forskellige vandlege. Mudder- og sandkager laver vi henover hele året.

Husets indretning er med mange små rum, hvilket giver muligheder for at skabe miljøer der respekterer at børn kan have brug for "rum" nok til leg, uden nogle kommer for tæt på.

- Bevægelsesrum: Grundbevægelser, kognitive og grovmotoriske øvelser. Legepladsen er indrettet med mange forskellige bevægelsesmuligheder.
- Udfordringer af kroppen: På turene ud af huset i skoven og på legepladser.
- I Vemmedrup Børnehave tilbyder vi i perioder både yoga og massageforløb. Ofte er de kombineret med materialet fra 'fri for mobberi'.
- Vi arbejder på at vække kroppen i forskellige sammenhænge og tænker sensorisk kroppen ind ift. koncentration og opmærksomhed. Vi introducerer sociale lege hvor kropslige justeringer ift. hinanden indgår eks. gennem "Sunshine Circles" eller "Theraplay" inspirerede lege.
- Vi prioriterer forløb med musik, rytme, sang og det er også udgangspunktet for vores brobygningsforløb for de kommende børnehavebørn, der skal starte i børnehaven.
- Vi arbejder med at udvikle spændende læringsmiljøer som eks. "arbejdsmandsprojekt", hvor vi lærer om arbejdspladser og -funktioner gennem kroppen. Når børnene murer, maler eller bygger, lærer de samtidig gennem kroppen. Det er læring gennem leg og gennem krop, som børnene profiterer bedst af.
- I hverdagen benytter vi os af forskellige sensoriske elementer, der kan skabe afgrænsethed for det enkelte barn. Eks. kugledyner, siddepuder, "Chewy Chubes", huler og hængekøjer.

Natur, udeliv og science

Vemmedrup børnehave ligger tilbagetrukket med marker, småveje og store træer omkring sig. Børnehaven har en stor naturlegeplads med udeværksted, bålplads, fodboldbane og Lellingskoven tæt på. Disse miljøer bruger vi aktivt som pædagogiske læringsmiljøer for natur, udeliv og science. På naturlegepladsen og i naturen skaber og tilrette lægger de voksne forskellige læringsmiljøer for lærerig leg og læring i små og store fællesskaber.

Udeliv bliver vægtet højt i Vemmedrup Børnehave. Naturlegepladsen er åben fra tidlig morgen til sen eftermiddag. Vi har valgt at udelivet skal være en positiv oplevelse at være i og derfor er dette læringsmiljø et eftertragtet tilbud.

Naturlegepladsen er delt op i store og små hyggelige pædagogiske læringsmiljøer, hvor børnene kan udvikle deres nysgerrighed, fordybe- og undre sig sammen i små børnefællesskaber. Vi oplever at børnene gennem naturoplevelserne får erfaringer med og udvikler forståelser for sammenhænge i naturen. Dette kan også være med til at udvide børnenes deltagelsesmuligheder i fællesskaber på tværs af alder, køn, kultur og interesser.

Vi bruger naturmaterialer både i ude- og inde værkstedet. Vi har bl.a. lavet sansebaner med naturmaterialer, lavet eksperimenter/forsøg med naturen, brugt den til kunst, plantet frø og set dem vokse, lavet fuglekugler, kæpheste og skraldehuse/kunst mm.

Bæredygtighed er et af de elementer som har stor betydning i Vemmedrup børnehave. For os betyder bæredygtighed, at vi skal hjælpe hinanden med at passe på hinanden, naturen og nærmiljøet. Et eksempel er, at børnene gennem længere tid har affaldssorteret affald efter frokost i forskellige spande. Vi hjælper hinanden, med at holde legepladsen og nærmiljøet rent for skrald og vi deltager hvert år i den landsdækkende skraldeindsamling. Herigennem taler og undrer vi os sammen med børnene, så de får en begyndende forståelse for betydningen af bæredygtig udvikling.

"Hvorfor samler vi skrald?" undrer et barn sig.

I Vemmedrup Børnehave arbejder vi med Science gennem undersøgende tilgange. Vi inddrager aktivt børnenes eksisterende viden, erfaringer og undren. Dette gør vi bl.a. på vores skovture, når børnene undrer sig over naturen. Vi giver dem ofte ikke bare svarene, men får dem til at reflektere over deres egne spørgsmål. Derudover laver vi forsøg med forskellige materialer, som børnene er med undersøge og deltagende i. Børnene kan herigennem få en begyndende matematisk opmærksomhed.

"Hvorfor forsvinder vandet ned i sandet?" undrer et barn sig.

"Hvorfor kan alle mine pinde ikke være i min rygsæk?" undrer et andet barn sig.

På legepladsen har vi bygget drivhuse så vi kan følge tomater og agurker fra frø til spiselige grøntsager og planteresterne der komposterer og kan bruges som jord "næste år". Langsomt kommer den grønne profil mere og mere frem.

Udover den planlagte natur skal vi til at indrette et område på legepladsen som "Vild med vilje", hvor naturlige processer får plads og kan observeres og undersøges af børn. Det er græsser og vilde planter, træstammer der "bare ligger", det er dyr der lever og dør. Dette er noget, som kommer til at tage tid, da en naturligt opstået vildt område ikke bare lige opstår over natten. Til dette område skal der også laves insekt- og bihoteller, levende naturhegn til opdeling og vilde blomster der sår sig selv.

Kultur, æstetik og fællesskab

I Vemmedrup Børnehave har vi været på ture til Køge by bl.a. til biblioteket og kirken – de har været tilbagevendende og gentagende så børnene dels har fået øvelse og kendskab til at tage med bus – og dels at begå sig i et anderledes kulturelt fællesskab. Turene med bussen blev udvidet til også at omhandle ture med tog, på børnenes initiativer. Ligesom vi har øvet os i at 'stemme' på bedste demokratiske vis i børnegrupperne om, hvor turene skulle gå hen.

I brobygningsforløb har børnehaven deltaget i teaterprojekt på naturskolen med forløb kombineret med kunst og kulturelle udtryksformer.

Til vores årlige sommerfest har vi forskellige temaer eks. cirkustema, hvor vores hjemmelavede kæpheste bl.a. lavede en forestilling i vores egen manege. Herefter blev mange børn inspirerede til at lege netop den leg efterfølgende på legepladsen.

I samarbejde med vores FKU planlægges hvert år en teatertur for børnehaven.

På vores ture ud i skoven, benytter vi os ofte af fortællinger og måder at udtrykke os på. Vi har haft forløb omkring mus, som fik et hus i skoven – dinosaurer som et tilbagevendende tema. I skoven får fantasien frit løb og børnene digter med på fortællingerne – og kommer med input til udvikling af lege. Ofte tages historierne med hjem til børnehaven hvor de formidles til andre kammerater.

I børnehaven kan vi lide at undersøge og lege med videnskaben. Vi er interesserede i at "åbne døde dyr" og se, mærke og dufte hvordan sådan et dyr ser ud indeni. Men vi har også eks. dødebure hvor vi følger processen fra dyret dør og til det bliver til knogler eller formulder. Vi undersøger hvordan vores levende kakerlakker bevæger sig, lever og spiser. Vi laver forsøg med vulkaner, farver og hvirvelvinde.

I forbindelse med julen i Vemmedrup børnehave har vi en tradition med at hænge julekalendere op. Julekalenderne har været i børnehavens besiddelse i de sidste 40+ år, så børn og forældre gennem tiden har kunnet nikke genkendende til dem. Hvert år laver børnene en mus, nisse eller andet som flytter ind i julekalenderen og spiller en rolle i hverdagen.

En anden fast tradition som også har bestået gennem 40 års tid, er de kæpheste, som børnene selv bygger, som en del af afslutningen af deres børnehavetid. Hestene har forskellige udtryk, navngives og bruges aktivt som en legende overgang til SFO, skole og det liv der kommer herefter.

Evalueringsskulturer

I Vemmedrup Børnehaven arbejder vi med børneevaluering, for at få et blik på børnenes perspektiver i det pædagogiske arbejde. Vi prioriterer dialogen med børnene højt og tager deres meninger og udtryk alvorligt. Derfor inddrager vi også børnene når vi eks. vil tilbyde nye læringsmiljøer: hvad optager børnene for tiden? Hvordan ser vi det? Er der interesser i børnegruppen der kan resultere i andre miljøer? Hvad synes børnene om de miljøer vi har?

I personalegruppen arbejder vi med forskellige former for evaluering: det kan være dialogbilleder, som kan beskrive en proces eller udvikling gennem billeder. Temperaturmålinger: hvordan fungerer det nu? Er det stadig effektivt? Hvorfor/hvorfor ikke?

Vi arbejder med vækstmodellen, som også beskæftiger sig med evalueringsskulturen: hvad tager du med dig fra i dag? – en model som vi også flere gange har benyttet i vores samtaler med forældre og samarbejdspartnere.

I Vemmedrup børnehaven har vi faglige fyrtårne, som tager temperaturen på vores pædagogiske praksis sammen med leder og inklusionspædagog. Det betyder, at vi ofte taler om hvilken evalueringsskulturen, der passer til hvilke situationer og temaer/forløb.

Vi vil gerne blive bedre til at blive mere konkrete og stille os selv de spørgsmål vi gerne vil have besvaret, inden vi starter et forløb. Derfor har vi igennem længere tid arbejdet med at definere og tydeliggøre mål, metode og indhold i vores planlægningskemaer. Vi arbejder også videre med at sætte ord på de mål og forventninger vi har til eks. storbørnsgruppen, så vi kan formulere hvad der står foran os, i stedet for 'kun' at gøre det bedre end sidste år.

I vores planlægningsprocesser er der arbejdet med SMTTE lignende beskrivelser, som sikrer at vi pædagogisk har en plan for den proces der skal igangsættes.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringsskulturen i hverdagen.

I forbindelse med at evaluere vores læreplan står det klart at vi kan og ønsker at systematisere og målsætte vores arbejde endnu mere og gøre mere tydeligt hvorfor vi gør som vi gør.

Vi vil have længerevarende projektforsøg, hvor vedholdende fordybelse i temaer/emne kan give dybere lag og højere kvalitet i det pædagogiske arbejde og de livs- og læringsmiljøer vi tilbyder børnene. Projektforsøgene bliver planlagt i vores planlægnings- og evalueringsskema, som benyttes hver gang. I dette skema bliver der fra starten indskrevet, hvad der skal evalueres på. Skemaerne lægges ud til forældrene på AULA, når der startes op på et nyt forløb, og igen når vi har evalueret på dem. Evalueringen sker pt. fælles på personalemøderne.

Denne måde at evaluere på, betyder mere arbejde med målsætninger, som vi kan vende tilbage til undervejs og som udfordrer vores forventninger til hvad vi vil opnå, så vi også får øje på de kompetenceløft, det kan komme til at kræve.

Det systematiske evalueringsskema, der kan få øje på og forbedre "next practice", kan blive hjulpet af metoder der reducerer kompleksiteten i dokumentation og evaluering. Vi fortsætter med "let tilgængelige" evalueringsskemaer inspireret af EVA og andre, så effekten bliver det primære.